

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai lap, megjelenik hetenkint ötször.

Egy szám
20
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 8. **Telefon-szám: 164.**
Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal mérsékelt árakon vesz fel.

Felolós szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak: A Bajai Független Újság és Bajai Közöny együtt helyben félévre 16 korona, vidékre = félévre 20 korona.

Egy szám
20
fillér

A polgármester lemondása

volt a közgyűlés tárgysorozatának utolsó pontja. A lemondó okait a maga teljes egészében ismertette egy, a bizottsági tagok között előzetesen szétosztott, az eredeti szöveget tartalmazó nyomtatványt.

A tanács javaslatát Puskás dr. főjegyző ismertette. A javaslatnak lényege az volt, hogy a polgármester lemondását a közgyűlés ne fogadja el, mert a polgármester távozásának fő oka annak idején az volt, hogy a zavargásoknak határozottan személyes éli kezdete volt.

A javaslatához elsőnek Gebhardt Dezső, az ipartestület elnöke szólt. Számos iparosnál beszélt és mindnek az a véleménye, hogy nem a polgármester volt az oka az eseményeknek tehát maradjon a helyén Urbán Klein Rezső szólal föl és kifejti, hogy a Nemzeti Tanács már állást foglalt ez ügyben és felterjesztette a belügyminiszterhez. Hibáztatja a polgármestert javasolja, hogy vegyék le a napirendről, mert ez a törvényhatósági bizottság nem bír értékkel.

Meskó Zoltán kormánybiztos visszautasítja Klein Rezső ezen kijelentését, mert a törvényhatósági bizottság törvényes alapon meghosszabbított mandátummal, tehát jogosan ülészik.

Bernhardt Ernő a következő szónok, aki az összes események miatt nem a polgármestert, hanem a rendőrséget, de főleg a katonai parancsnokságot hibáztatja, akiknek szerinte feltétlenül erélyesen és hathatósan lehetne volna intézkedni. A polgármester nem rendőr.

Általános figyelem közepette állt fel ezután Amler Antal és történelmi visszaemlékezései bevezetésével bizonyította azt, hogy éppen ma, ilyen nagy időkben ne bántsa a magyar a magyart, ne súlyosbítsuk még jobban a válságot. Az ő elve a klassz-

zikusé: „Salvus rei publice suprema lex esto.“ A polgármester maradjon a helyén. A tanács javaslatát a közgyűlés nagy szótöbbséggel fogadta el.

(Az eseményekről szóló tudósítást minden kritikai megjegyzés nélkül adjuk. A magunk véleményét tegnap megmondottuk.

A szerk.)

A tótok választani akarnak.

Budapest. Azon feltételek között, amelyeket Hodzsa Milán Jászi Oszkár miniszter elé terjesztett, szerepel azon követelés is, hogy a tót impérium alá kerülő kerületekben a tótok választást irhassanak ki, megtarthassák a választásokat az általános, egyenlő, nőkre is kiterjedő választói jog alapján és az ezekből a választásokból kikerülő képviselők alkossák a tót nemzetgyűlést és ezek a tót területek a magyar parlamentbe nem küldhetnek képviselőt, ott a kormány nem ir választathat képviselőket.

Nem fizet a közös hadügyminiszter.

Budapest. A hadügyminiszter bankjegy hiány miatt beszüntette a közös hadügyminiszteriumot terhelő nagyobb adósáok fizetését. A nagyobb hadszállítókknak egyáltalán nem fizetnek, míg a kis iparosoknak 5000 koronáig terjedő összegeket kifizetik.

A munkás tanácsok ellen.

Bécs. Az Arbeiter Zeitungnak jelentik, hogy Metzenben a franciák letartóztatták az elmenekülni nem tudó katona és munkás tanács tagjait.

Jönnek a románok.

Budapest. A románok Borgó és Dornavatra felelő nyomuknak előre Beszterce felé. Holnap, vagy holnapután a románok megszállják a várost.

A béketárgyalások képviselői.

Az antant megállapította, hogy Romániának, Szerbiának, Csehországnak és a Délslávoknak kik lesznek a képviselői. Oroszországot Lwow herceg fogja képviselni, amely körülmény azt bizonyítja, hogy az antant nem hajlandó a szovjet kormánnyal tárgyalni.

Megszállások.

Berlin. Az angolok Kölnbe érkeztek és felosztatták az ottani munkás- és katonatanácsot Pécsváradot megszállták a szerbek.

Mackensen sorsa.

Budapest. (Második jelentés.) Mackensen fegyverletétele és internálása elé akadályok gördültek. Mackensen formálisan nem járult hozzá a lefegyverezéshez és tüntetőleg elhagyta Nagyszeben és azt sem tudják, hogy hova távozott. Mackensen vezérkara a helyzet kényszerre alatt hajlandó letenni a fegyvert, de csak a demarkációsális vonal mögött. Most a magyar kormány azon fáradozik, hogy a hadsereget a vonalon túl szállítsák.

Megakadt a tót tárgyalás.

Budapest. A kormánynak Hodzsa Milánnal folytatott tárgyalásait hirtelen megszakította az a körülmény, hogy a prágai cseh szlovák sajtóiroda kijelentette, hogy Hodzsa Milánnak a magyar kormánnyal való tárgyalásokra nincsen meghatalmazása. Azonban Hodzsa Milán a jövő héten folytatni fogja a tárgyalásokat. Addig megszerzi a tárgyalásokhoz szükséges meghatalmazást.

Differenciák a fegyverszünet körül.

Budapest. A fegyverszüneti szerződés körül differenciák merültek fel. Kiderült ugyanis, hogy Weber tábornoknak Diaz tábornokkal kötött megegyezése eltér a Franches tábornokkal kötött megegyezés pontjaitól. Most a magyar kormány Vix francia vezérkari ezredessel tárgyal, hogy a két megegyezést revidálják és egymással összhangba hozzák. Ugyanilyen eltérés van Mackensen lefegyverezése és internálása dolgában is. Fock tábornok másképpen értelmezi a lefegyverezési feltételeket, mint azok, akikkel Mackensen ebben az ügyben tárgyalt. Most Vix ezredes ebben az ügyben is tárgyal, hogy Mackensennel egyeztesse a feltételeket.

Véres eset Rózsahegyen.

Rózsahegy. Vasárnap délelőtt Corvin rózsahegy-i postafőnök leányai a katolikus templomba mentek. A templomból kijövet a leányokat megtámadták és megverték. Amikor az esetről értesült a két leány fivére, Corvin főhadnagy, felelősségre vonta a tót nemzetőröket és kettőt közülük agyonlőtt. Ez az eset az ügyet rendkívül elmergeosította. A tót nemzetőrök Corvin főhadnagyot és egyik nővérét agyonlőtték. A véres eset úriási izgalmat keltett a különben csendes Rózsahegyen.

A város közgyűlése.

A főjegyző előterjeszté a polgármester jelentését. A jelentés zivatáros idők viharos eseményeiről vetit előnk zavaros képet. Sok mindenféléről hallunk. Jó ideig tart az előterjesztés. Hallunk a fekete szembatról, hallunk közlélemezésről, hallunk sok minden egyébről. Vegre befejezi a főjegyző előterjesztését. Leleketet visszafojta várjuk a bekövetkeződöket. Várjuk az előterjesztés súlyos kritikáját. Várjuk a felszólalások áradatát. Várunk néhány pillanattig, de hiába. A sűrű padsorokból senki sem emelkedik fel, hogy az eseményekből véleményi, kritikát mondjon. Néma csönd. A kormánybiztos kimondja a határozatát, hogy a törvényhatósági bizottság a polgármester jelentését tudomásul veszi. Igazán örülünk, hogy itt minden olyan nagy rendben megy, hogy a jelentéshez senkinek szava nincsen. A jelentést tudomásul veszik. Gyertünk tovább.

Megyünk is. Rohanást haladunk el ezen a pompás társasozaton. Az első népkormány kinevezését tudomásul veszik. A rendőrség fejlesztéséről tesz javaslatot a tanács, 50 főnyi rendőrséget szerveznek. Klein Rózsa erősebb, nagyobb létszámú rendőrséget szeretne, de hát a tanács javaslatát fogadják el. Így is rendben van. Mindenképpen jól van.

Az 1919. évi költségelirányzat nem készült el, hat azt javasolja a tanács, hogy adjon a közgyűlés a tanácsnak indennitást. Dr. Valentin Emil kérdi, hogy meddig terjed ez az indennitás. A polgármester azt mondja, hogy addig, amíg a költségelirányzat el nem készült. Pastrovics Sándor is kér és kap felvilágosítást, de arról nem kapott senki felvilágosítást, hogy miért nincsen költségelirányzat? Ezt senki sem kérdezte, hat senki sem válaszolt rá. A költségelirányzat azért nem kész, mert még nem készült el az 1917. évi zárszámadás és így nem lehetett megcsinálni az előirányzatot. És miért nem kész a múlt évi zárszámadás? Azért mert 1919. év küszöbén, 1918. év végén még nem fektették meg az 1918. évi költségvet. Mar most tessék megállapítani, hogy a város pénzügyi dolgaiban mi történt, mit adtak ki, mit vettek be. Amit megakarnak állapítani, azt csak hosszú munka keresés után lehet megtenni. Jól van ez így?

A központi választmányt megalkantották. Az újítás abban az, hogy most először egy munkás, a szocialisták képviselője, Timusz

Antal is belesikerült a központi választmányba.

A gázgyár megint áremelést kért és ezt a tanács javasolta is a közgyűlésnek. Trafikant Karoly, dr. Valentin, dr. Fischer Jakó és többen szólaltak fel ellene. Vegül szavazásra került a sor és a tanács javaslatát nagy többséggel elvetették.

Aztán jöttek egyéb apró dolgok, amelyek mind simán futottak le. A közgyűlés véget ért, a polgármester lemondási ügyéről külön cikkben számolunk be.

Milyen lesz a megszállt területek igazságszolgáltatása.

Szabadka, dec 3

Nemcsak a megszállt területek jogszéközöntségét, hanem mindenképp egyformán érdekeli az a kérdés, hogy mi lesz a megszállt területeken lévő bíraskodással és fog-e valami lényeges változás az igazságszolgáltatásban bálni. A vajdaság népkormányának dr. Petrovics János az igazságügyi népbiztoshelyettes, akihez kérdést intéztünk a bíraskodásra vonatkozólag. Dr. Petrovics azt szardan mer el is foglalja hivatalát és Újvidékre megy állandó tartózkodásra a következőket mondotta:

— A bíraskodás eddigi menete alig fog változni, mert — ami a legfontosabb — az eddigi magyar törvények alapján fog történni az ítékezés és a törvények ereje változatlanul fen fog állani. Tervebe van azonban véve, hogy a megszállt területek minden törvényszékéhez egy szerb tanácsos lesz beosztva, a járásbírókhoz pedig a szükséglet szerint egy-egy szerb járásbíró és ezek a tanácsok illetve járásbírók szerbül fognak tárgyalni. A bírákat az eddigi magyar bírók közül vesszük, természetesen a szerb nemzetből valókat. A peres feleknek jogukban fog állni, hogy közös megegyezéssel ügyeiket a Magyar tanácsok, illetve járásbírók elé vigyék. A magyar törvények közül módosításra szorul a perrendtartásnak azon része, amely a tárgyalások, valamint a beadványok nyelvéről kizárólag a magyart jelöli ki.

— Fontos politikai és technikai okok szükségessé teszik azon követelést, hogy a bácskai megyei törvényszék fellebbezési fóruma ne a szegedi tábla legyen, amely kívül esik a megszállt területen. Egaszakodni fogunk ahhoz, hogy ezen törvényszék fellebbezési fóruma a megszállt területen lévő pécsi, vagy temesvári tábla legyen. A folyamatban lévő ügyek természetesen az eddigi eljárás szerint

és a régi fellebbezési fórumok elé tárgyalatnak le.

— Az igazságügyi kérdéseket így különösen a bíraskodásra vonatkozókat a magyar kőbársasági kormánytól lehetőleg egyetértve kívánjuk megoldani és ezen kérdések letárgyalása végett már a legközelebbi jövőben értekezést keresünk a magyar kormánnyal.

— A bíróság tagjainak esküt kell tenni arra, hogy hivatalos kötelességeiket lelkiismeretesen teljesíteni fogják. Másra nem.

— Az ítéleteket a nép nevében hozzák.

H I R E K.

Sár és hó

borítja az utakat és a járdákat és alig van ház, ahol gondolkodnánk a haz eljének elűztetéséről. Az ember a járdán és a kőutakon, a gyaloguton és az átjárón albandán sárban vízben botorkál, a nyak láb és kéztörzs veszedelmétek van kitéve. Azelőtt, más esztendőben mindenki gondoskodott arról, hogy a hó az úbról eltakarítására, hogy a gyaogtör ne legyen csuszós, hogy legyen felhúzó és a gyalogtör és az átjáró. Ma senki sem tördök ilyen csökélységgel. Néhány jobbindulatú házigazda eltakarítja a ház elől a havat és a piszkot, de a nagy általánosságban senki sem tördök a tisztasággal és az emberek testi épségével.

Leibach László és Szemző Gyula nem csatlakoztak Jugoszláviahoz.

A Szabadkán megjelenő Bácskai Hírlap írja: Néhány nap óta az a hír terjedt el a városban, dr. Leibach László és Szemző Gyula volt bajai főispán bácskai földbirtokosok, mint a Sváb Nemzeti Tanács tagjai kimondották, hogy Jugoszláviahoz akarnak tartozni. Értesülésünk szerint e hír eredete az, hogy Újverbáson és Cservenkán megalapították a Sváb Nemzeti Tanácsot és ezekbe beválasztották tageknak őket is, akik pedig nem is nyilatkoztak, hogy elfogadják-e. Az azonban tény, hogy a fenti két község Sváb Nemzeti Tanácsa kijelentették, hogy Jugoszláviahoz akarnak csatlakozni s ezeket a határozatokat úgy hozták nyilvánosságra, mintha azok dr. Leibach László és Szemző Gyula is hozzájárultak volna.

A szabadkai illetveztőség áthelyezése. Mint-hogy a szabadkai illetveztőség székhelye és vonalainak jelentékeny része az országban megszálalt területre esik, illetékes helyen azzal a tervvel foglalkoz-

nak, hogy a szabadkai illetveztőség ideiglenesen Báttaszékre és Szekszárdra helyezze át.

Éhesen és fáradtan érkezünk... Mikor fővirágozva, zászlókkal elindultak katonáink az ellenség felé, nem gondoltuk bizony, hogyan kerülnek haza. De azért ha azt mondta volna nekik akkor valaki, hogy az orosz frontról visszafelé a Bácskái két hétköz, gyalog és éhesen kell jönnök, nem hitték volna el. Pedig — sajna — úgy történt, hogy a sok jó magyar és a sok tördököt öreg magyar harcos igen sok szenvedés árán jutott csak otthonához még az aldatlan harc befejezése után is. Ezekről a farsadlmakról írt most megható levelet Szegedről — ahová megérkezett — egy bajai honvéd. A leveleben több között megírja, hogy éhesen és fáradtan érkezett Szegedre. Meg a mult hó 28-án egész hadosztályukat elfogták és összelőtték, úgy hogy néhányan maradtak csak hívővőben. Ő szerencsésen, minden baj nélkül megmenekült. Elindultak hazra, de igen sokat szenvedtek az éhségtől és a hidegtől. Tízennégy napig gyalog jött és csak 4 napigült vonaton, míg hazaérkezett nygynehezen.

A leszerelő tisztek végkielégítése.

A magyar minisztérium elhatározta, hogy a leszerelő tartalékos és népfőkező tisztek végkielégítésben részesülnek. Ehhez képest minden vagyonatlan tartalékos és népfőkező tisztt megkapja decemberi, januári és februári fizetését, készségségi pótdíját és elemezési alapváltóságát, amennyiben általi szolgálásban nem állanak. A kifizetés azoknál a póttiszteknél történik, amelyeknél az illető hadvidékos leszerelték. Abban az esetben, ha tartózkodási helyüket megváltoztatták, a póttiszt levelezőlapon lehet értesíteni, hogy a pénzt hová küldjék. Azok a nemtényleges tisztek, akik még tényleges alkalmazásban állanak, leszerelésük után szintén igénygósultak erre a végkielégítésre.

Rendelet a kényszernyugdijazásról.

A kormány elrendelte, hogy azoknak a tisztviselőknak, akik teljes nyugdíjjogosultságukat elérték, tisztviselőtársaik előmenetelének a biztosítása előlából nyugdíjba kell vonulniok. Ez a rendelet most érkezett le a hatáshoz, amely rövidesen megteszi a szükséges intézkedéseket a nyugdíjazások keresztülvételére.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.

Kiadó: CORVIN-NYOMDA, BAJA.

Nyomatott a Corvin-nyomdában.

Évvezeték: Magyar királyi 126. sz. BAJA.

HIRDETÉSEK**Lapkihordók**

— férfiak, asszonyok, le-
ányok vagy fiuk. — tisztos-
ságos fizetéssel és azonkívül
jó mellékkeresettel azonnal
felvételnek a Corvin-könyv-
nyomdában.

**Lakást
keresek:**

Dr. Móder Géza.

Elveszett

egy karikán függő
4 darab szekrény
kulcs. A megtaláló
illő jutalomban rés-
zesül a
Corvin-nyomdában.

Éjjeli inspekciós

dec. 2-től dec. 9-ig reggeli fél 8
óraig és vasárnap delután nyitva:

Dr. MAKRAY LASZLÓ
gyógyszertára.

Tégla = Cserép = Múpala

Cementlap = Cementvályu

Kutgyűrűk = Mész = Cement

Watproof elszigetelő-anyag

Allandóan kapható:

Grünhut Miksa

tégla- és cementárugyárában

Telefon : 111.

BAJA.

Telefon : 111.

Ház

jóforgamu vendéglővel
azonnali átadás mellett

eladó.

Cím : CORVIN-NYOMDA.

Értesitem a tisztelt vá-
sárlóközönséget, hogy a
— kiválóan bevált —

„DOBIN“
mosóporból

ismét sikerült egy na-
gyobb mennyiséget be-
szereznem és azt még
a régi árban bo-
csájthatom forgalomba.

Tisztelettel
RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauaug-féle ház.

Eladó ház

Szent György-utca
2 szamu ház, szabad
kézből eladó. . . .

Uránia Mozgó-Színház.

Szerdán egy kitűnő detektív
drámát mutat be az Uránia.

PROF NICK FANTOM legnagyobb
kalandja a WELLINGTONI REJ-
TELY lesz bemutatva, melynek fő-
szerepében MAX LANDA a legzseni-
ájisabb német művész brillíroz a leg-
kitűnőbb virtuzitással.

Meglepő fordulatu regény a leg-
izgalmasabb érdeklődésben tartja a
néző közönséget

Az Uránia ritkán mutat be detek-
tív filmet, s igen megvágatja a mű-
fajt, a Wellingtoni rejtély azonban
abszolút irodalmi mű, mely filom
fordulataival valóban meglepő lesz.

1918 december 4-én (szerdán) délután 4. 6 és este 8 órakor.

PROF NICK FANTOM

legujabb kalandja

**WELLINGTONI
REJTÉLY**

kiváló detektív dráma 4 felvonásban.

Abszolút irodalmi magaslaton álló kitűnő ujdonság és

a kitűnő kíséző műsor.

Szombaton ??? csoda-film.

Műhely és üzletmegnyitás.

Van szerencsénk a nagy érdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

épület és műasztalos,
bádogos és jégszekrény
gyártó

műhelyünket a hadból való visszatérésünk után ismét megnyitottuk.

Raktáron levő, a békebeli kiváló anyagból készült kitűnő minőségű

jégszekrényeinket

a nagyérdemű közönségnek tisztelettel ajánljuk.

Elváhalunk vízvezeték és fürdőszoba felszerelést és berendezést.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri mély tisztelettel

Goldner Testvérek.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítem mélyen tisztelt vevőimet, úgy helyben, mint vidéken, hogy idehaza vagyok és ...

FÉRFISZABÓ ÜZLETEMET

tovább folytatom. **Elsőrendű szabászt** alkalmaztam. **Mérték utáni** rendeléseket ugyanint **kész férfiruhákat**, pontosan és legolcsóbb árban eszközölök.

Maradok tisztelettel

Halász Károly,
férfiszabó üzlete. Berger A. utóda.

Viszket?

Viszketegséget, sőmört, rüht
a leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti — törvényesen védett —

SKABOFORM-KENŐCS.

Niacs szaga. Nem piszít.

Mindig eredeti pecsétetes **dr. Flesch-félét** kérjünk
Próbategely 4 korona, nagy tégely 6 korona, családi adag 15 korona.
Baja és vidéke részére főraktár:
Dr. Geiringer János gyógyszerára, Baja.
Vételnél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk!

Corvin-nyomda.

Baja, Mátyás király-tér 8. szám.

Mindennemű nyomtatványok izléses, pontos és gyors kivitele. Kész nyomtatványok nagy raktára.

„Bajai Független Ujság” és „Bajai Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Telefon-szám: 164.